

Теоретико-методологічні засади формування політики та механізмів регулювання розвитку регіональної економіки України повинні враховувати основні положення сучасних теорій інновацій, сталого розвитку, інформатизації економіки, дизайну економічних механізмів, системної динаміки та інституціональної теорії. Це дозволить налагодити процеси регіональної економіки у відповідності до провідних суспільно-економічних тенденцій, побудувати консоль механізмів розвитку регіонів на макро– та мікроекономічному рівні, регулювати розвиток продуктивних сил під впливом факторів інформаційної економіки, привнести у процес планування розвитку елемент поведінки економічних суб'єктів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» № 2850–IV від 08.09.2005 / Верховна Рада України. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
2. Закон України «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 05.02.2015 / Верховна Рада України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
3. Реформування державного управління регіональним розвитком: стан, проблеми, перспективи (аналітична доповідь) / За ред. Білої С.О. К.: НІСД, 2012. 56 с.
4. Керецман В. Проблеми формування регіональної політики та регіонального управління в Україні: (текст) URL : univ.uzhgorod.ua/old/science/idurr/keresman.doc.
5. Сливка Р. Новий вимір політичного та соціально-економічного співробітництва між прикордонними територіями в Центральній та Східній Європі: (текст). URL : <http://geoinfo.if.ua/?p=265>.
6. Пашкевич М.С. Наукові засади регулювання регіональної економіки: моногр. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 790 с.
7. Медвідь В.Ю. Методологічні основи економічного регулювання регіонального розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» / В.Ю. Медвідь. Чернігів, 2016. 40 с.

Разумова Г. В.,
професор кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
доктор економічних наук, доцент
Хмара О. О., Шаповалова Ю. М.
здобувачі вищої освіти І курсу

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
м. Дніпро)*

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

На сьогодні, досить глобальною проблемою в світі постала пандемія, викликана коронавірусом COVID-19. Кризові явища в економіці країни, які існували до пандемії, посилюються та вийшли на новий рівень. В умовах пандемії та пов'язаною з нею кризою в економіці стан забезпечення національної економічної безпеки значно погіршився. Жорсткі карантинні умови, що були і є необхідним явищем протидії розповсюдження вірусу задля фізіологічної безпеки людства, спричинили тяжке економічне становище в більшості країн світу, у тому числі України. Світова пандемія, викликана коронавірусом COVID-19, значно прискорила і посилила падіння показників економічного зростання.

Однією з причин цього є обмеження пересування як усередині країни, так і за її межі. Так, безліч країн закрили свої кордони або обмежили можливість в'їзду, тим самим зменшили надходження фінансових ресурсів від туризму, що є істотною долею надходжень до державного та місцевих бюджетів. Ще однією причиною є закриття виробництв, заводів, підприємств та організацій різних форм власності, пов'язано з цим скорочення кількості робочих місць, що також негативно відобразилося на економіці країни та знизило надходження до бюджетів всіх рівнів [1]. Деякі експерти та фахівці стверджують, що до закінчення пандемії на людство ще чекає багато кризових явищ, проявом цього є як економічна криза, так і соціальна нестабільність, а також негативні наслідки, що пов'язані з цим.

Такі глобальні спади, що посилюються в умовах пандемії, безумовно залишать після себе величезні збитки. Ці збитки з'являються внаслідок втрачених зв'язків між країнами у сфері торгівлі та постачань продукції, а також внаслідок тимчасової втрати роботи та навчання.

Всі ці виклики і загрози підбивають нашу економічну безпеку та ослаблюють економічну систему країни.

За таких умов набуває особливого значення дослідження питань національної економічної безпеки в умовах пандемії, визначення причин можливих кризових явищ та можливості їх зменшення або попередження. У цьому контексті суттєвою є діяльність державних органів, зокрема, рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» [2].

Визначено, що стан розвитку економіки України протягом 2010-2019 років не сприяв забезпеченню національних економічних інтересів, адже стан економічної безпеки оцінювався як незадовільний із погіршенням показників практично за всіма складовими до небезпечного рівня у певних роках. Як

зазначено у розрахунках Міністерства економіки України середнє значення рівня економічної безпеки за цей період становило 40 % – зона рівня незадовільного стану. У 2019 році рівень економічної безпеки України становив вже 43 %, а за підсумками першого півріччя 2020 року знову знизився до 41 %. Важливим моментом є те, що показники всіх основних складових економічної безпеки країни залишаються низькими. Така ситуація формує високі ризики прояву масштабних дестабілізаційних явищ у розвитку економіки країни в довгостроковій перспективі [3].

Національна економічна безпека – це цілеспрямована діяльність державних та суспільних інститутів, а також громадян, що полягає в виявленні та попередженні загроз економічній безпеці як країни та суспільства в цілому, так і окремої особи, а також їх протидії. Цей процес є невід’ємною та обов’язковою складовою національних економічних інтересів [4].

Саме завдяки формуванню ефективної системи національної економічної безпеки відбувається високе і стійке економічне зростання в країні, задоволення економічних потреб, оптимальний контроль держави за використанням фінансових ресурсів, а також забезпечується захист економічних інтересів держави на міжнародному рівні.

Ця стратегія зафіксувала сучасний стан економічної безпеки за різними складовими та має завдання: поступово зміцнити показники економічної стійкості та невразливості до нових економічних загроз. В ній закладено 2 напрями роботи: перший – розвиток та посилення економічних показників та підвищення конкурентної спроможності на міжнародному економічному ринку, другий – вирішення економічних проблем та загроз, у тому числі й загроз від світової пандемії.

Звичайно, пандемія не є єдиною проблемою, що викликала такий стан економічної безпеки країни. Так, суттєвий вплив на цю ситуацію має ситуація на сході України та окупація частина території. Виклики та загрози економічної безпеки включають такі сфери: фінансова, виробнича, зовнішньоекономічна, інвестиційно-інноваційна та макроекономічна безпека.

Отже, враховуючи все вище перераховане, можемо дійти до певних висновків. Сучасна ситуація в світі негативно сказала на економіці країни та суттєво знизила рівень національної економічної безпеки. Незважаючи на те, що пандемія притягла за собою безліч загроз і викликів для економічної системи, країна має сили та можливості їх подолати та покращити економічне становище з метою забезпечення національної економічної незалежності та здатності до захисту національних економічних інтересів. Забезпечення економічної безпеки повинно бути побудовано на попередженні можливих негативних зовнішніх і внутрішніх впливів та загроз, випередженні розбалансування економіки. Це можливо за умови постійного моніторингу та контролю рівня економічної стійкості, індикаторів стану економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Крамчанінова М. Д., Вахлакова В. В. Пандемії як загрози нового типу для економічної безпеки в умовах глобалізації. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 18–23. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-18-23>.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року»: Указ Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>.
3. Указ Президента України №347/2021. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613>.
4. Лекарь С. Правове регулювання економічної безпеки в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 12. С. 186–191.
5. Інноваційне Придніпров'я: гра на випередження: кол. монографія / Амоша, Ю.С. Залознова, С.В. Іванов, В.І. Ляшенко, І.Ю. Підоричева, Г.В. Разумова та ін.; за заг. ред. В.І. Ляшенка. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, Дніпро, 2021. 286 с.

Рубан І. Д.,
курсант гр. ФЕБ-942,
Науковий керівник: Паршин Ю. І.
професор кафедри фінансових та
стратегічних розслідувань
доктор економічних наук, професор
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
м. Дніпро)

ОФШОРИЗАЦІЯ БІЗНЕСУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Основними причинами відтоку капіталів за межі національних юрисдикцій є надто високе податкове навантаження. Важливу роль у процесі офшоризації світової економіки відіграла глобалізація і лібералізація економічних політик, а також оцифровування економічних процесів. Саме тому офшоризація активно розвивається та впливає на економіки багатьох країн і світову економіку, відповідно істотно впливає на економічну безпеку усіх держав світу.

Зазначимо, що значні обсяги капіталів виводяться за межі держави, в результаті чого спостерігається значний вплив офшоризації на українську економіку та на економічну безпеку держави. Усе це зумовлює актуальність